

MEMO

AAN Algemeen Bestuur
VAN Dagelijks Bestuur
DATUM 22 april 2021
ONDERWERP Memo proces kaderstelling begroting '23 ev

Proces kaderstelling begroting '23 ev

In de afgelopen vergaderingen van het AB is door enkele burgemeesters met enige regelmaat een opmerking gemaakt of een vraag gesteld over de inhoudelijke en financiële kaders van de organisatie. In sommige gevallen gingen deze opmerkingen over kaderstelling in de breedste zin des woords. In andere gevallen lag de nadruk sterker op het financiële aspect. Zoals recent het verzoek vanuit de gemeenten Dinkelland en Tubbergen om een volledige financiële schouw op de begroting, te bespreken in de themabijeenkomst van november. De relevante passages van afgelopen AB-vergaderingen zijn ter volledigheid opgenomen in de bijlage.

In deze memo wordt voorgesteld op welke wijze we invulling willen geven aan de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen kunnen bespreken op de geplande bestuurlijke themadag in november van dit jaar. Uitgangspunten daarbij zijn:

- 1) Nakoming van wat is toegezegd: in de vergadering van 10 februari 2020 is geconcludeerd dat de meerderheid van het AB niet aan de huidige bestuurlijke uitgangspunten wil komen. Wel voor de periode daarna. Daarbij is geopperd om een bestuurlijke heidag te organiseren, waarin de kaders aan de orde kunnen worden gesteld. De bestuurlijke themadag van november lijkt hiervoor het aangewezen moment.
- 2) Wat betreft de huidige bestuurlijke uitgangspunten (lees leidende kaders), een tweetal is van kracht:

KADER	AB BESLUIT	LOOPTIJD
Financieel: (meerjaren)begroting	9 juli 2018 (ophoging bijdrage in 4 tranches van 0,3 mln.). Laatste tranche 2022.	t/m 2022
Inhoudelijk: beleidsplan VRT	07 december 2020: vaststelling risicoprofiel, beleidsplan en dekkingsplan. Looptijd 2021-2024	t/m 2024 (eerder hierover nadenken kan wel)

- 3) Het meerjarenperspectief dient vanuit verschillende kanten te worden belicht. Enerzijds kan gericht worden gekeken naar mogelijkheden tot lastenverlichting. Anderzijds hebben we ook oog te houden voor risico's van lastenverzwaring. Er staan belangrijke ontwikkelingen op stapel (zoals omgevingswet, taakdifferentiatie, gevolgen evaluatie Wvr). De consequenties vanuit beide invalshoeken dienen bij de bestuurlijke kaderafwegingen te worden betrokken.
- 4) De themabijeenkomst dient gedegen te worden voorbereid door een bestuurlijke, gemêleerd samengestelde voorbereidingsgroep. Deze ziet er als volgt uit:
 - dhr. J.C.F. Broekhuizen (voorzitter)
 - dhr. A.C. Hofland
 - dhr. S.W.J.G. Schelberg
 - dhr. B. Blokhuis (wethouder Middelen gemeente Dinkelland)Tevens nemen deel aan deze voorbereidingsgroep dhr S. Wevers (cdt brandweer), H. Meuleman (secr. VRT) en secretariële ondersteuning.

De voorbereidingsgroep denkt na over de opzet en inhoud van de themabijeenkomst, hoe dit op ambtelijk niveau verder uit te werken en hoe het AB hierover nader te informeren. De bestuurlijke voorbereidingsgroep wordt derhalve ambtelijk ondersteund

De opbrengst van de themabijeenkomst kan worden betrokken bij de begrotingsprocedure '23. Hetzij vertaald voor de jaarschijf 2023. Hetzij vertaald in de meerjarenraming horende bij de begroting '23. De themabijeenkomst lijkt ook voor de financiële doorrekening goed getimed in de zin dat er dan waarschijnlijk meer duidelijkheid bestaat over de bij punt 3 geschetste ontwikkelingen. Ook over eventuele financiële compensatie vanuit het Rijk.

Bijlage 1: overzicht passages verslagen, conclusies en besluiten AB-vergaderingen mbt begrotingskaders.

AB december 2019

Agendapunt: Begrotingsproces 2021; beschouwing uitgangspunten

Voorstel Op basis van de bijgesloten notitie de uitgangspunten en het begrotingskader voor het jaar 2021 nader te bespreken. Dit met het oog op vaststelling van de uitgangspunten in de vergadering van het AB op 10 februari 2020.

Besluit Conform voorstel, met de aanvulling dat er door de gemeenten nog vragen over de begroting gesteld kunnen worden en dat de financiële adviesgroep hiervan een QenA-lijst opstelt.

Dhr. Hofland geeft aan dat de notitie nu op verzoek van het AB aan de orde is. Bedoeling is op een zorgvuldige manier de begroting 2021 voor te bereiden en gebaseerd op afspraken uit het verleden. Mevr. Haverkamp vindt het fijn dat er nu een beschouwing ligt. Ze zou wel graag een niveau dieper willen gaan. Zijn er bijv. wel/niet mogelijkheden om te bezuinigen. Dit wil ze zelf wel met enkele collega's oppakken. Dhr. Welten sluit zich hierbij aan. Hij zou dit ook graag willen om richting achterban eea beter te kunnen toelichten. Dhr. Van den Hengel zou ook graag een tandje dieper willen gaan. Hij is onder de indruk van TSC, maar vraagt zich af hoe de geldstromen daar zich verhouden tot de totale VRT geldstromen.

Dhr. Hofland is blij dat de discussie nu gevoerd wordt. We kennen de adviescommissie. Hij kan zich voorstellen dat daar de vragen gesteld en beantwoord worden, ipv iets nieuws op te richten. Het plafond 2020 doortrekken naar 2021 lijkt hem geen haalbare optie. Zijn oproep is laat de adviesgroep haar werk doen. Stel vragen aan de secretaris en daarna komt er een Q&A.

De voorzitter concludeert als volgt:

- Er is behoefte aan een slag dieper ivm de financiën in de gemeenten en om het thuis beter uit te kunnen leggen.
- De portefeuillehouder heeft een voorstel gedaan hoe (aansluiten bij het gremium dat er al is).
- De opmerkingen over de inhoud die gedaan zijn laten we voor nu even.

Hij vraagt of de vergadering hiermee akkoord gaat. Vergadering is akkoord. Mevr. Haverkamp overlegt nog wie vanuit Noaberkracht bij de adviesgroep zal aansluiten.

AB februari 2020

Agendapunt: Uitgangspunten en toepassing afsprakenkader begroting 2021

Voorstel

- Kennisnemen van de in de bijlage opgenomen technische uitgangspunten behorende bij de begroting 2021.
- Akkoord gaan met de verhoging van de gemeentelijke bijdrage met € 0,3 mln. (structureel) op basis van het besluit van het algemeen bestuur op 9 juli 2018 over financiële knelpunten op de middellange termijn.
- Kennisnemen van de door gemeenten gestelde vragen en de door VRT geformuleerde reacties (opgenomen in een separate bijlage).

Besluit Conform voorstel, met de aanvulling dat de huidige bestaande uitgangspunten en het besluit met betrekking tot de verhoging van de gemeentelijke bijdrage van 4 keer 300.000 euro, uitgangspunt blijven voor de begroting tot en met 2022.

Dhr. Hofland geeft een toelichting. In het AB van 2 dec. jl. is hier al over gesproken. Gevoel toen was lopen we niet achter de feiten aan. Daar zijn vragen over gesteld. Deze zijn van een antwoord voorzien. Daarna is er een gesprek geweest met enkele burgemeesters. DB heeft te maken met vastgestelde kaders en voelt zich niet vrij tegen eerder gemaakte bestuurlijke afspraken in te gaan, o.a. ook door het rapport van de rekenkamercommissie. Nav dit rapport wordt de begroting wel transparanter opgesteld.

Dhr. Joosten geeft aan niet op de beantwoording van de vragen in te gaan. Een aantal vragen is niet beantwoord. Hij vindt dat de vraag in het AB beantwoord moet worden of er scenario's geschetst moeten worden mbt mogelijke bezuinigingen en de daarbij behorende consequenties. Mevr. Haverkamp geeft aan graag constructief te willen

bekijken of en welke bezuinigingsmogelijkheden er nog zijn. Ze verwijst daarbij naar het rapport van de rekenkamer. Ze vraagt naar de conservatieve reactie die het DB heeft gegeven in haar reactie op de wijziging Wet GR. Mevr. Raven geeft aan dat ook Hellendoorn financiële problemen heeft. Echter enkele jaren geleden is de VRT geconfronteerd met bezuinigingen. Hier zaten de nodige consequenties aan. Ze verzoekt nu om rust na jaren van bezuinigingen. Mevr. Nauta sluit zich hier bij aan. Ze maakt zich meer zorgen om de jaren na 2023. Zij vraagt ook om aandacht voor de brief van het DB mbt de wijziging Wet GR. Dhr. Pierik geeft aan dat veel onder druk staat. Ook binnen de VRT (bijv. vrijwilligheid). Zijn verzoek is de problemen die op ons af komen proactief op te pakken. Mevr. Van der Kolk is het eens met het standpunt van mevr. Raven. Dhr. Scholten geeft aan dat Haaksbergen ovv de raad kritisch moet kijken naar alle verbonden partijen. Hij sluit verder aan bij de opmerkingen van Tubbergen en Dinkelland. Dhr. Gerritsen geeft aan dat er nu twee discussies lopen: één voor de korte termijn en één voor de lange termijn (na 2023). Hij wil deze graag uit elkaar halen. Hij hoort ook geen verzoek tot extra bezuinigingen. Dhr. Joosten geeft aan wel te vragen naar een onderzoek naar mogelijke bezuinigingsscenario's.

De voorzitter concludeert dat er eigenlijk twee scholen zijn: wel of niet bezuinigen. Het DB kan niet buiten de afgesproken kaders handelen. Als het AB dat wil, dan moeten de kaders aangepast worden. Maar eigenlijk hebben we ook geen zin in het sluiten van kazernes. Welke scenario's willen we dan? Hij doet het voorstel te zijner tijd op een heidag aan de orde te hebben wat wel/niet bespreekbaar is voor een ieder en hier dan democratisch mee verder te gaan.

Dhr. Hofland geeft aan begrip te hebben voor het standpunt van Haaksbergen, maar daar houdt het voor hem dan ook mee op. Het dekkingsplan is vastgesteld tot 2023. Er is besloten mbt de financiële opgave. Laten we elkaar daar aan houden. We kunnen wel nadenken over de situatie na 2023: wat komt er op ons af (bijv. techniek, wnra, evaluatie Wvr). De jaren 2021 en 2022 beschouwen we dan als going concern. Het heeft geen zin om deze discussie ieder half jaar te voeren. Hij kan zich voorstellen dat een groep gaat nadenken over 2023 e.v. De voorzitter vraagt hoe een ieder hier in zit.

Dhr. Joosten is van mening dat er niet voorbij wordt gegaan aan gemaakte afspraken. De vraag die voorligt is of er mogelijkheden zijn. Er is behoefte aan het scherp in beeld brengen van deze financiële kaders op de middellange termijn.

De voorzitter concludeert dat een grote meerderheid niet aan de huidige bestuurlijke uitgangspunten wil komen. Wel daarna. We kunnen dit op een heidag bespreken (ook iom raadsleden). Dhr. Hofland vraagt of aangetekend moet worden de gemeenten die tegen zijn. Mevr. Haverkamp is het niet eens met het voorstel van dhr. Hofland. Dhr. Scholten is akkoord voor het jaar 2021. Niet voor 2022.

Dhr. Gerritsen is van mening dat het niet weggestopt moet worden als er een verzoek van gemeenten komt. Zijn oproep is dan met die vier gemeenten een werkgroep te vormen en mogelijkheden te verkennen. Dhr. Hofland geeft aan al een goed gesprek met die vier gemeenten gehad te hebben. Maar de vraagstelling om scenario's te onderzoeken is erg veel werk. Hij staat open voor suggesties, maar ziet geen opgave tot bezuiniging. Hij wil nog graag aandacht voor de ronde die nu langs alle raden gaande is en die positief ontvangen wordt. Ook dhr. Joosten wil dat graag benadrukken.

De voorzitter concludeert nogmaals dat een meerderheid niet voor het aanpassen van de kaders is. Dhr. Joosten geeft aan dit te accepteren.

De voorzitter vraagt wie er tegen het voorliggende voorstel is. Mevr. Haverkamp is tegen. Dhr. Scholten wil graag een stemverklaring dat hij democratisch akkoord is met de uitgangspunten voor 2021 en het niet eens is met de uitgangspunten voor 2022.

Besluit: akkoord met voorstel, behoudens de gemeenten Tubbergen en Haaksbergen.

AB april 2020

Agendapunt: verslag AB februari

Mevr. Haverkamp en Dhr. Joosten

- tav E2: dhr. Hofland geeft aan dat het dekkingsplan is vastgesteld tot 2023. Echter het nieuwe dekkingsplan is nog niet vastgesteld en het huidige dekkingsplan bevat kaders voor de periode tot en met 2019. Wel is er 12 februari 2018 besloten om vast te houden aan het aantal van 29 kazernes tot 2023. Zij zijn van mening dat de financiële kaders ook buiten het aantal kazernes gezocht kunnen worden en zien graag, zoals toegezegd, een concrete afspraak terugkomen om scenario's te schetsen en de daarbij behorende consequenties aangaande de begroting. De voorzitter heeft hierbij geconcludeerd dat een grote meerderheid niet aan de huidige bestuurlijke uitgangspunten

wil komen. Wel daarna. Dit kan op een heidag besproken worden. Besluit mbt dit agendapunt is dat akkoord is gegaan met het voorstel, behoudens de gemeenten Tubbergen en Haaksbergen.

- Vermeld wordt in het verslag dat mevr. Haverkamp van mening is dat er niet voorbijgegaan kan worden aan gemaakte afspraken. Dit is echter een opmerking van dhr. Joosten geweest, met als aanvulling dat er behoefte is aan het scherp in beeld brengen van deze financiële kaders op middellange termijn. Wordt aangepast in het verslag. Dhr. Pierik

Geeft aan zijn opmerking te missen over dat vroegtijdig in 2021 gestart moet worden de discussie te voeren over de volgende beleidsperiode vanaf 2023 voor brandweezorg en crisisbeheersing.

AB juni 2020

Agendapunt: Begroting 2021 VRT

Deze is conform voorstel vastgesteld.

Dhr. Hofland geeft een toelichting. De begroting is opgesteld conform eerdere afspraken/besluiten. Er zitten verder geen bijzonderheden in. Tubbergen heeft in de zienswijze gevraagd om gevolgen/extra kosten Covid-19 in beeld te brengen. Na de zomervakantie zal dit in beeld gebracht worden. Ook Hengelo vraagt hierom. Haaksbergen zit in een lastige financiële positie en vraagt in de zienswijze eerdere besluitvorming te heroverwegen. Daar kunnen we niet aan voldoen. We houden ons aan eerdere afspraken.

Voorzitter vraagt of die gemeenten die een zienswijze hebben ingediend deze nog willen toelichten. Hier is geen behoefte aan. Voorzitter heeft zelf de zienswijze van Haaksbergen nog even goed doorgenomen. Hij begrijpt de financiële wens maar geeft aan dat enkel gemaakte afspraken in de begroting zijn opgenomen. Daar valt nu niet meer aan te tornen.

AB december 2020

Agendapunt: vaststellen beleidsplan 2021-2024 VRT, Incl. Risicoprofiel en Dekkingsplan brandweer

Voorstel:

- Instemmen met het beleidsplan 2021-2024 (inclusief risicoprofiel en dekkingsplan brandweer).
- Instemmen met het tussentijds evalueren van het beleidsplan 2021-2024 in het eerste kwartaal 2023.

Besluit:

Conform voorstel.

Beleidsplan 2021-2024: Dhr. Welten geeft aan dat de raden het afgelopen jaar goed betrokken zijn. Hij pleit ervoor dit de komende jaren ook gepast te blijven doen. Vanuit Haaksbergen is de zienswijze dat er op basis van de voorliggende plannen geen keuzemogelijkheid is (bijv. niet op het gebied van organisatie en huisvesting). Hij pleit voor een heroverweging van de kaders. Ook het onderscheid wettelijk en niet-wettelijk is niet goed. Dit hoort beter te gebeuren (o.a. TSC is een niet-wettelijke taak). Haaksbergen heeft ook vragen over de opkomsttijden. Haaksbergen stemt in met, maar vraagt of alle opgenomen aanbevelingen ook wel uitgevoerd worden. Mevr. Haverkamp geeft aan dat de zorg om de financiën breder speelt. Ze had begrepen dat dit volgend jaar opgepakt zou worden.

Agendapunt: Uitgangspunten en toepassing afsprakenkader begroting 2022

Voorstel:

1. Kennisnemen van de in bijlage opgenomen technische uitgangspunten behorende bij de begroting 2022.
2. Akkoord gaan met de verhoging van de gemeentelijke bijdrage met € 0,3 mln. (structureel) op basis van het besluit van het algemeen bestuur op 9 juli 2018 over financiële knelpunten op de middellange termijn.

Dhr. Hofland geeft een korte toelichting. We passen consistent beleid toe. Dhr. Welten geeft aan niet akkoord te gaan met een structurele verhoging zonder over bezuinigingen na te denken. Hij is wel akkoord met de verdere uitgangspunten. Zijn vraag is of dit nu het laatste jaar is van de structurele verhoging die in 4 jaar zou gaan. Mevr. Haverkamp vraagt of de portefeuillehouders financiën niet zoals andere jaren hierbij betrokken zijn? Dhr. Meuleman licht toe dat deze vroege memo nu op verzoek van het AB gedaan is. Het overleg met de wethouders fin. volgt nog in februari. Mevr. Haverkamp vraagt of we dan binnenkort met de kaders voor de begroting aan de slag gaan. Dhr. Hofland geeft aan dat dit voorafgaande aan het nieuwe beleidsplan zal gebeuren. Dhr. Joosten vindt dit teleurstellend, want eerder is aangegeven dat we dat eerder zouden doen. Dhr. Pierik geeft aan dat afgesproken is dat met het oog op 2023 er besluitvorming hierover in 2022 zal zijn wat in 2021 gestart zal worden. Dhr. Welten

vraagt of de verhoging nu wel/niet structureel is. Dhr. Hofland geeft aan dat deze structureel is (we zijn nu bezig met de laatste tranche van het vierde jaar).

Vergadering besluit conform voorstel. Met de aantekening dat dhr. Welten tegen de structurele verhoging is, zonder een gesprek over mogelijke bezuinigingen te hebben.

AB februari 2021

Agendapunt programma bestuurlijke 2-daagse maart 2021:

De burgemeesters Haverkamp en Joosten doen het verzoek de begroting van de VRT op de themadag van november 2021 in een constructieve bijeenkomst met elkaar te bespreken. En dan met name het doornemen van bezuinigingsscenario's met de bijbehorende consequenties. In het AB van 10 febr. 2020 is hierover gesproken. Aangegeven is toen om dit onderwerp tijdens een heidag aan de orde te stellen. De behoefte is breder dan enkel het onderzoeken van de huidige begrotingskaders. Er is behoefte om op kostenregelniveau een diepgaande analyse uit te laten voeren naar de mogelijkheid om die kansen en risico's te verkennen. Dit kan op de heidag in november. Zo is er voldoende tijd ter voorbereiding beschikbaar.